

Tp. Hồ Chí Minh, ngày tháng 9 năm 2017

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN

1. THÔNG TIN CHUNG VỀ HỌC PHẦN

1.1. Tên học phần: Tài chính quốc tế   Tên tiếng Anh: International Finance

- Mã học phần: Số tín chỉ: 3 tín chỉ

- Áp dụng cho chuyên ngành đào tạo: Tài chính – Ngân hàng   Bậc đào tạo: Cao học
Hình thức đào tạo: Chính qui

1.2. Khoa/Bộ môn phụ trách học phần: Khoa Tài chính – Ngân hàng

1.3. Mô tả học phần:

- Vai trò, vị trí học phần: học phần trang bị các kiến thức quan trọng và nâng cao về thị trường tài chính quốc tế để từ đó học viên có khả năng phân tích, đánh giá và dự báo về các chính sách tiền tệ, chính sách tài khóa của chính phủ các quốc gia và chính phủ Việt Nam nhằm đạt mục tiêu tăng trưởng, ổn định và hội nhập quốc tế.

- Yêu cầu của học phần: *Bắt buộc*

- Các học phần tiên quyết: học viên sẽ tiếp thu học phần tài chính quốc tế tốt nhất sau khi đã học xong các học phần: thị trường tài chính và các định chế tài chính; Quản trị Tài chính hiện đại,

- Các học phần học trước:

- Các học phần học song hành:

- Các yêu cầu khác đối với học phần (*nếu có*): học viên cần hiểu và biết cách sử dụng các phần mềm về kinh tế lượng để kiểm định các lý thuyết tài chính quốc tế quan trọng ở Việt Nam

- Phân bổ giờ tín chỉ đối với các hoạt động:

+ Nghe giảng lý thuyết: 20 tiết

+ Làm bài tập trên lớp: 5 tiết

+ Thảo luận: 10 tiết

+ Thực hành, thực tập (*ở phòng thực hành, thực tế ở hiện trường...*):

+ Hoạt động theo nhóm: 10 tiết

+ Tự học:

2. MỤC TIÊU CỦA HỌC PHẦN

2.1. Mục tiêu đào tạo chung của học phần

- **Kiến thức:** Bổ sung cho học viên những kiến thức nâng cao có hệ thống về tài chính quốc tế thông qua trang bị phương pháp luận để giúp học viên sau khi kết thúc học phần có thể vận dụng lý thuyết để độc lập xử lý các vấn đề thực tiễn liên quan đến các hoạt động tài chính quốc tế ở Việt Nam và trên thế giới.

Sau khi kết thúc học phần, người học có khả năng:

- Hiểu và nắm được cấu trúc của thị trường tài chính quốc tế và đặc điểm của các bộ phận thị trường tài chính quốc tế.
- Am hiểu đặc điểm và cách thức vận hành thị trường ngoại hối trên thế giới
- Hiểu rõ cấu trúc của cán cân thanh toán quốc tế và các yếu tố tác động đến CCTK vãng lai và CCTK tài chính. Kiểm định các yếu tố này lên CCTM trường hợp Việt nam và các nước
- Cách thức vận dụng các phái sinh tiền tệ trong phòng ngừa rủi ro tỷ giá.
- Hiểu rõ và cách thức kiểm định 3 lý thuyết quan trọng trên thị trường TCQT
- Hiểu được cách thức tác động của chính phủ đến tỷ giá và việc điều hành tỷ giá đã ảnh hưởng đến tăng trưởng và hội nhập kinh tế và khủng hoảng tài chính tại các quốc gia.
- Hiểu và vận dụng tốt lý thuyết bất khả thi để giải thích các lựa chọn chính sách của chính phủ trong điều hành kinh tế Việt Nam

- Kỹ năng :

+ Nâng cao kỹ năng phân tích, tổng hợp và đánh giá của học viên đối với các vấn đề tài chính quốc tế vĩ mô, đặc biệt là thay đổi của chính sách tỷ giá, chính sách lãi suất của các quốc gia đã tác động đến điều hành các chính sách của chính phủ VN

+ Phát triển kỹ năng nghiên cứu độc lập của học viên đối với các khía cạnh của tài chính quốc tế, từ đó học viên có thể vận dụng để ứng dụng và kiểm định tại thực tế của thị trường Việt Nam đồng thời phát hiện những điểm bất hợp lý trong chính sách điều hành của chính phủ và đề xuất hướng xử lý phù hợp với thực tiễn của kinh tế Việt Nam.

2.2. Mục tiêu đào tạo cụ thể về kiến thức của học phần

Chủ đề 1: Tổng quan về tài chính quốc tế

Phần này giới thiệu cho học viên các kiến thức khi một quốc gia tham gia vào quá trình hội nhập kinh tế quốc tế, bên cạnh các cơ hội thì các quốc gia sẽ phải đối phó với các rủi ro gì trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế đó. Chương này cũng cho thấy một cái nhìn tổng quan các bộ phận của thị trường tài chính quốc tế và sự thay đổi của nó trong thời gian qua như thế nào.

Chủ đề 2: Thị trường ngoại hối

Chủ đề này trang bị cho học viên các kiến thức tổng quan về thị trường ngoại hối để học viên có thể có các quyết định khi nào thì kinh doanh chênh lệch tỷ giá để từ đó làm cơ sở cho việc nghiên cứu các lý thuyết cân bằng trên thị trường TCQT

Chủ đề 3: Cán cân thanh toán

Chủ đề này học viên sẽ được trang bị các kiến thức về các giao dịch hàng hóa và chu chuyển vốn quốc tế giữa các quốc gia được ghi chép như thế nào theo qui định thống nhất của IMF. Học viên phải lý giải được một sự thặng dư hay thâm hụt của cán cân thanh toán quốc tế sẽ tác động như thế nào trên thị trường ngoại hối, một thị trường rất quan trọng của môi trường hoạt động của các công ty đa quốc gia. Từ đó phát hiện nguyên nhân và đề xuất giải pháp cải thiện cán cân thanh toán quốc tế.

Chủ đề 4: Phòng ngừa rủi ro tỷ giá bằng hợp đồng kỳ hạn và giao sau

Chủ đề này trang bị các kiến thức chuyên sâu về phòng ngừa rủi ro tỷ giá bằng hợp đồng kỳ hạn hay giao sau. Đồng thời chương này cũng giới thiệu thêm một công cụ hữu hiệu dùng hoán đổi lãi suất trong đầu tư quốc tế.

Chủ đề 5: Phòng ngừa rủi ro tỷ giá bằng hợp đồng hoán đổi và hợp đồng quyền chọn

Phần này cung cấp kiến thức chuyên sâu về hoán đổi ngoại hối, quyền chọn và các chiến lược phòng ngừa rủi ro tỷ giá bằng quyền chọn.

Chủ đề 6: Arbitrage quốc tế và Ngang giá lãi suất

Phần này phân tích chuyên sâu sự thay đổi của lãi suất hai quốc gia đã tác động đến sự thay đổi trong tỷ giá kỳ hạn như thế nào. Lý thuyết IRP được dùng để giải thích cho sự thay đổi này. Chương này còn phân tích cho học viên trường hợp nào thực hiện kinh doanh chênh lệch lãi suất có phòng ngừa rủi ro tỷ giá có lợi. Phần tiếp theo của chương sẽ hướng dẫn học viên kiểm định ngang giá lãi suất ở Việt Nam để học viên có thể hiểu sâu hơn về vận dụng lý thuyết này trong thực tiễn ở thị trường Việt Nam

Chủ đề 7: Ngang giá sức mua

Phần này đề cập đến sự thay đổi của lạm phát ảnh hưởng như thế nào đến sự thay đổi của tỷ giá hối đoái. Lý thuyết PPP được dùng để giải thích sự thay đổi này. Chương này sẽ minh họa cụ thể lý thuyết PPP thông qua kiểm định ngang giá sức mua ở Việt Nam

Chủ đề 8: Các yếu tố tác động lên tỷ giá

Phần này đề cập đến việc xác định giá cả của 1 loại hàng hóa đặc biệt, đó là ngoại tệ. đây là một vấn đề phức tạp cho nên chương 8 sẽ đưa ra phương pháp tiếp cận phổ biến để xác định tỷ giá là phương pháp tiếp cận dựa trên cán cân thanh toán quốc tế nghĩa là dựa vào sự thặng dư hay thâm hụt của cán cân thanh toán quốc tế để biết được cung ngoại tệ hay cầu ngoại tệ thừa thiếu để từ đó biết được tỷ giá có khuynh hướng tăng hay giảm. Bên cạnh đó chương này cũng phân tích cho học viên thấy có những nhân tố nào tác động đến tỷ giá.

Chủ đề 9: Tác động của chính phủ lên tỷ giá

Chủ đề này phân tích cho học viên các hệ thống tỷ giá vận hành cũng như những phương thức mà chính phủ can thiệp vào tỷ giá. Chương này sẽ cung cấp các kiến thức chuyên sâu về tỷ giá cố định theo chuẩn tiền tệ và những bài học cho Việt Nam qua đó học viên có thể nhận định được hệ thống tỷ giá nào là phù hợp cho một quốc gia thông qua nghiên cứu các hệ thống tỷ giá trong khủng hoảng tài chính.

Chủ đề 10: Bộ ba bất khả thi

Chủ đề này cung cấp một kiến thức sâu và toàn diện về lý thuyết Bộ ba bất khả thi, một lý thuyết quan trọng của tài chính quốc tế. Đây là nền tảng để học viên có thể hiểu và phân tích vì sao chính phủ của một quốc gia nào đó vì sao lại chọn chính sách tỷ giá này mà không chọn một chính sách khác trong mối tương quan với chính sách tiền tệ và mở cửa thị trường tài chính trong hội nhập quốc tế.

3. NỘI DUNG HỌC PHẦN

BÀI GIẢNG	NỘI DUNG	TL. THAM KHẢO
	Tổng quan về tài chính quốc tế 1.1.Mở cửa kinh tế và tài chính quốc tế 1.2.Một cái nhìn tổng quan về thị trường tài chính quốc tế 1.2.1. Thị trường ngoại hối	Chương 1 – Jeff Madura Chuong 1, 10-GSTS Nguyễn Văn Tiến

1	<p>1.2.2. Thị trường đồng tiền Châu Âu</p> <p>1.2.3. Thị trường tín dụng Châu Âu</p> <p>1.2.4. Thị trường trái phiếu Châu Âu</p> <p>1.2.5. Thị trường chứng khoán quốc tế</p> <p>1.3. Các chủ đề đặc biệt của môn học tài chính quốc tế bậc cao học</p> <p> 1.3.1. Tỷ giá và rủi ro tỷ giá, liên hệ thực tiễn tại Việt Nam</p> <p> 1.3.2. Các sản phẩm phái sinh phòng ngừa rủi ro tỷ giá và thực tiễn tại Việt nam</p> <p> 1.3.3. Các lý thuyết cân bằng trên thị trường tài chính quốc tế và kiểm định thực tiễn ở Việt Nam</p> <p>1.4. Câu hỏi và tình huống nghiên cứu</p>	<p>Chương 1 – GSTS Trần Ngọc Thơ</p>
2	<p>Tổng quan về thị trường ngoại hối</p> <p>2.1. Khái niệm và đặc điểm</p> <p>2.2. Các chức năng của thị trường ngoại hối</p> <p>2.3. Những thành viên tham gia thị trường ngoại hối</p> <p>2.4. Phân loại thị trường ngoại hối</p> <p>2.5. Các vấn đề cơ bản trong kinh doanh ngoại hối</p> <p>2.6. Tình huống nghiên cứu</p>	<p>Chương 3 – Jeff Madura</p> <p>Chương 2 – GSTS Nguyễn Văn Tiến</p>
3	<p>Cán cân thanh toán quốc tế</p> <p>3.1. Khái niệm và kết cấu cán cân thanh toán quốc tế</p> <p>3.2. Các yếu tố tác động đến tài khoản vãng lai</p> <p>3.3. Các yếu tố tác động đến tài khoản tài chính</p> <p>3.4. Các tổ chức giám sát việc chu chuyển vốn quốc tế.</p> <p>3.5. Tình huống nghiên cứu</p>	<p>Chương 2 – Jeff Madura</p>
	<p>Phòng ngừa rủi ro tỷ giá bằng hợp đồng kỳ hạn và</p>	<p>Chương 5 – Jeff</p>

4	<p>giao sau và hoán đổi</p> <p>4.1. Phòng ngừa rủi ro tỷ giá bằng Hợp đồng kỳ hạn</p> <p>4.2. Phòng ngừa rủi ro tỷ giá bằng Hợp đồng giao sau</p> <p>4.3. Phòng ngừa rủi ro tỷ giá bằng Hợp đồng hoán đổi</p> <p>4.4. Tình huống nghiên cứu</p>	<p>Madura</p> <p>Chương 4, 5 – GSTS Trần Ngọc Thơ</p>
5	<p>Phòng ngừa rủi ro tỷ giá bằng Hợp đồng quyền chọn</p> <p>5.1. Khái niệm</p> <p>5.2. Định giá HĐ quyền chọn bằng mô hình nhị phân và mô hình Black – Scholes – Merton</p> <p>5.3. Chiến lược sử dụng hợp đồng quyền chọn</p> <p>5.4. Ứng dụng hợp đồng quyền chọn trong phòng ngừa rủi ro tỷ giá</p> <p>5.5. Tình huống nghiên cứu</p>	<p>Chương 5 – Jeff Madura</p> <p>Chương 6 – GSTS Trần Ngọc Thơ</p>
6	<p>Arbitrage quốc tế và lý thuyết ngang giá lãi suất</p> <p>6.1. Khái niệm</p> <p>6.2. Phân loại arbitrage</p> <p>6.3. Kinh doanh chênh lệch lãi suất có phòng ngừa CIA hoặc CIP</p> <p>6.4. Lý thuyết ngang giá lãi suất IRP (Interest Rate Parity)</p> <p>6.5. Thực hiện kiểm định ngang giá lãi suất ở Việt Nam</p> <p>6.6. Ngang giá lãi suất không phòng ngừa – Hiệu ứng Fisher quốc tế IFE</p> <p>6.7. Tình huống nghiên cứu</p>	<p>Chương 7 – Jeff Madura</p> <p>Chương 7 – GSTS Trần Ngọc Thơ</p>
7	<p>Lý thuyết ngang giá sức mua</p> <p>7.1. Ngang giá sức mua tuyệt đối hay Luật một giá</p> <p>7.2. Ngang giá sức mua tương đối</p> <p>7.3. Ứng dụng của lý thuyết ngang giá sức mua</p>	<p>Chương 8 – Jeff Madura</p> <p>Chương 8 – GSTS Trần Ngọc Thơ</p>

	<p>7.4. Kiểm định tính hiệu lực của ngang giá sức mua</p> <p>7.5. Kiểm định ngang giá sức mua tại Việt Nam</p> <p>7.6. Nguyên nhân ngang giá sức mua không duy trì liên tục</p> <p>7.7. So sánh các lý thuyết Ngang giá lãi suất có phòng ngừa IRP, ngang giá lãi suất không phòng ngừa UIP và ngang giá sức mua PPP</p> <p>7.8. Tình huống nghiên cứu</p>	
8	<p>Xác định tỷ giá hối đoái</p> <p>8.1. Đo lường biến động của tỷ giá hối đoái</p> <p>8.2. Xác định tỷ giá hối đoái dựa trên cách tiếp cận cán cân thanh toán quốc tế</p> <p>8.3. Các yếu tố tác động đến tỷ giá hối đoái cân bằng</p> <p>8.4. Tình huống nghiên cứu</p>	<p>Chương 4 – Jeff Madura</p> <p>Chương 9 – GSTS Trần Ngọc Thơ</p>
9	<p>Tác động của chính phủ đối với tỷ giá</p> <p>9.1. Hệ thống tỷ giá cố định</p> <p>9.2. Hệ thống tỷ giá thả nổi tự do</p> <p>9.3. Hệ thống tỷ giá thả nổi giữa cố định và thả nổi</p> <p>9.4. Hệ thống tỷ giá và khủng hoảng kinh tế</p> <p>9.5. Tác động của chính sách tài khóa và tiền tệ đối với tỷ giá</p> <p>9.6. Tình huống nghiên cứu</p>	<p>Chương 6 – Jeff Madura</p> <p>Chương 10 – GSTS Trần Ngọc Thơ</p>
10	<p>Bộ ba bất khả thi</p> <p>10.1. Mô hình Mundell – Fleming</p> <p>10.2. Lý thuyết Bộ ba bất khả thi IT</p> <p>10.3. Dự trữ ngoại hối và Bộ ba bất khả thi ở các nước đang phát triển</p>	<p>Chương 11 – GSTS Trần Ngọc Thơ</p> <p>Chương 9 – GSTS Nguyễn Văn Tiến</p>

	10.4. Thước đo Bộ ba bất khả thi 10.5. IT sau mỗi cuộc khủng hoảng 10.6. Những lựa chọn của chính sách IT 10.7. Tình huống nghiên cứu	
11	Ôn tập	

4. TÀI LIỆU HỌC TẬP

- Tập bài giảng: “tài chính quốc tế”, PGS.TS Hồ Thủy Tiên, Lưu hành nội bộ, 2017.
- Giáo trình bắt buộc: Tài chính quốc tế - Jeff Madura - Cengage Learning – 2017.
- Giáo trình tham khảo: Tài chính quốc tế - GS.TS.Nguyễn Văn Tiên - NXB Thống Kê – 2012.
- Multinational Financial Management 10th – Alan C. Shapiro – Wiley, 2015.

5. PHƯƠNG PHÁP ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP HỌC PHẦN

- **Điểm đánh giá quá trình:** **Trọng số: 50%**

(Điểm đánh giá quá trình có thể bao gồm: điểm kiểm tra trong quá trình học tập; điểm đánh giá nhận thức và thái độ tham gia thảo luận; điểm đánh giá phần thực hành; điểm thi giữa học phần; điểm tiểu luận)

- **Điểm thi kết thúc học phần:** **Trọng số: 50%**

Duyệt

Trưởng tiểu ban TCNH

Giảng viên biên soạn

PGS.TS Phạm Hữu Hồng Thái

PGS.TS Hồ Thủy Tiên